

Доповідає І. П. Кічкірук

Доповідає А. С. Давиденко

У резолюції конференції було зазначено високі досягнення підприємств та установ у застосуванні геоінформаційних технологій при реалізації своїх виробничих проектів. Основне побажання – залучення до роботи на таких конференціях більшої кількості представників від управлінської сфери. Наступну конференцію вирішено провести у вересні 2015 року.

© А. С. Давиденко, І. П. Кічкірук

* * *

КАРТОГРАФІЯ В НАУКОВІЙ, ОСВІТЯНСЬКІЙ ТА УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

2-3 жовтня 2014 р. відбулася VI Всеукраїнська науково-практична конференція "Національне картографування: стан, проблеми та перспективи розвитку" на тему "Картографія в науковій, освітній та управлінській діяльності". У ній взяли участь фахівці з картографії, геоінформаційних систем, дистанційного зондування Землі, картографічної освіти, топоніміки.

Всеукраїнські науково-практичні конференції з картографії були започатковані у 2003 р. з періодичністю раз на два роки. З 2008 р. вони проходять по парних роках, чергуючись з міжнародними картографічними конференціями, які відбуваються в непарні роки, що їх проводить Міжнародна картографічна асоціація. Така практика запроваджена для того, щоб українські науковці мали змогу брати участь у міжнародних заходах, здобуваючи новий досвід та знання, обмінюючись своїми досягненнями.

Цьогорічна конференція проходила в приміщенні Інституту післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Її організаторами стали Українське географічне товариство, Українська картографічна асоціація, Національний комітет географів України, Інститут географії НАН України, Державне науково-виробниче підприємство "Картографія".

На конференцію прибули науковці з Києва, Дніпропетровська, Львова, Луцька. За два дні роботи виголошено 23 доповіді на різні теми, визначені у програмі конференції.

Президент Української картографічної асоціації Р. І. Сосса окреслив перспективи діяльності асоціації з огляду на проведення у 2015-2016 рр. Міжнародного року карти, запросив учених до співпраці в цьому напрямі (подання ідей та пропозицій щодо заходів у рамках проведення Року карти). Він також закликав

колег узяти активну участь у роботі Міжнародної картографічної конференції, яка відбудеться в серпні 2015 р. в Ріо-де-Жанейро (Бразилія), а молодих науковців подавати свої роботи на здобуття грантів від Міжнародної картографічної асоціації.

На конференції озвучувалися нові результати досліджень з питань теорії та методів картографії, геоінформаційного картографування, фотограмметрії, дистанційного зондування Землі, математичної картографії, атласного, топографічного, екологічного та навчального картографування, топоніміки, картографічної освіти.

На одному з пленарних засідань

Делегати конференції в залі картографії Національної наукової бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Велику зацікавленість викликала доповідь *В. С. Чабанюка* з теорії картографії та нового напрямку науки – юбіквітну картографію, зокрема про створення електронних атласів за допомогою технологій Веб-2,0 із залученням сервісів Google, OpenStreetMap тощо.

Дискусивною виявилась доповідь *А. А. Лященка* про застосування в картографічній науці та практиці термінів геоінформаційного картографування, що були запропоновані *О. М. Берлянтом* у його монографії.

Змістовними були доповіді з питань атласного картографування, зокрема про атлас "Населення України та його природна і культурна спадщина" (*К. А. Поливач, Л. Г. Руденко*), Атлас надзвичайних ситуацій (*С. О. Западнюк, Л. Г. Руденко* – обидва колективи з Інституту географії НАН України), Історичний атлас Львова (*І. І. Ровенчак, І. В. Дикий, М. М. Капраль* – Львівський національний університет імені Івана Франка).

Дніпропетровський картографічний осередок представив змістовні доповіді про освітній портал – географічні атласи видатних людей Дніпропетровщини, проект яких озвучила *Л. І. Зеленська*, та про картографування роботи Митної служби України – *Н. М. Дук*.

Особливо треба відзначити напрацювання з математичної картографії *П. П. Короля* і *В. У. Волошина* (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки), які досліджують проекції, оптимальні для відображення території України.

Цікавою була презентація про міжнародну співпрацю України з іншими країнами Європи в рамках проекту EuroGeographics, виголошена *А. Г. Чернім* (Науково-дослідний інститут геодезії і картографії).

В. Т. Липський (Державне підприємство "Центр державного земельного кадастру") доповів про особливості технології створення цифрових ортофотокарт, ортофотопланів із застосуванням цифрового аерознімального комплексу АЗ EDGE.

Дослідження в галузі дистанційного зондування Землі були представлені в доповідях київських колег *Г. Б. Крилової* та *О. Т. Азімова* (Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук України).

Напрацювання в галузі екологічного картографування було озвучено в презентаціях *О. О. Косовця*, *Н. А. Куціни* (Центральна геофізична обсерваторія), *І. П. Ковальчука* (Національний університет біоресурсів і природокористування України).

Л. М. Даценко (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) окреслила проблеми, що існують у вищій картографічній освіті.

Співробітники ДНВП "Картографія" представили результати своєї роботи, проведеної протягом останніх двох років, зокрема зі створення державного реєстру географічних назв України та реєстру вулиць міста Києва (*І. С. Руденко*), видання інтерактивних навчальних карт та електронних навчальних атласів з географії (*В. І. Остроух*), розробки настінних карт для вивчення іноземних мов (*Ж. Є. Бонк*), видання серії просвітницько-пропагандистських карт "Країна єдина", які є історичним свідченням територіальної

цілісності України та особливостей етнічного складу населення і водночас відображують сучасну ситуацію в країні (В. В. Молочко, Д. І. Ісаєв).

Краєзнавець України С. М. Вакулишин (Святошинський районний центр позашкільної роботи) дослідив походження та змістове значення географічних назв понад 980-ти об'єктів на території сучасного Києва від річки Ірпін та Конча-Заспи до урочищ Вишгородського, Броварського, Бориспільського районів і презентував працю з топонімії міста ХХ ст.

Докладніше зі змістом доповідей можна ознайомитись, прочитавши матеріали конференції, опубліковані у збірнику наукових праць "Національне картографування: стан, проблеми та перспективи розвитку", випуск 6.

Т. І. Шовкопляс демонструє атласи

Учасники конференції мали нагоду відвідати Національну наукову бібліотеку України імені В. І. Вернадського, зокрема читальний зал картографічних видань, та оглянути тематичну виставку старовинних атласів і карт. Науковий співробітник сектору картографічних видань Т. І. Шовкопляс провела змістовну екскурсію, під час якої екскурсанти оглянули унікальні картографічні твори, що зберігаються у фондах бібліотеки з 1919 р., зібрання яких започаткував український історик, картограф і бібліограф, член Тимчасового комітету з організації Національної бібліотеки Української держави у м. Києві В. О. Кордт. Серед цих картографічних творів варто виділити Історичний атлас світу, виданий в Амстердамі у 1714 р. (автор Гвадевілл); атлас Парижа (1739 р.), де відтворено кожен будинок; Новий атлас Й.-Б. Гоманна, том 3 (виданий у Нюрнберзі в 1752 р. трьома мовами: латинською, французькою, німецькою); рукописний план Києва 1833 р.; видання "Історія світу в таблиці [902-903 pp.]".

Основний акцент екскурсовода – зображення терито-

рії України на старовинних картах, де вже було зазначено підпис держави "Вкраїна" і "Україна". Цікаво відмітити, що Україну починають підписувати в європейських атласах раніше, ніж Росію, яку називають на картах як "Московська держава".

Наприкінці конференції за результатами виголошених доповідей відбулася наукова дискусія. Обговорювався сучасний стан і напрями використання методів картографії у науковій, освітянській та управлінській діяльності. Академік НАН України, доктор географічних наук Л. Г. Руденко окреслив напрями розвитку картографічної науки і практики на перспективу, запропонував створити словник картографічних термінів, який буде загальноживаним на території України і дозволить уніфікувати визначення; пропагувати в рамках Року карти і презентувати в регіонах Національний атлас України, розвивати напрацювання цього великого проекту; створювати оперативні карти для прийняття управлінських рішень; застосовувати нові технології створення та оновлення картографічних творів; звернути увагу на підготовку фахівців-картографів, особливо тих, хто навчається в аспірантурі; створювати нові види видань для середньої та вищої школи й умови доступу до них.

© В. В. Молочко

* * *

РОБОЧИЙ СЕМІНАР З МАКРОФОТОГРАММЕТРІЇ ТА ЛАЗЕРНОГО СКАНУВАННЯ

Необхідність підвищення рівня викладання фотограмметрії в процесі професійної підготовки фахівців усіх напрямів геодезії, землеустрою та ГІС обумовлюється значними темпами розвитку сучасних технологій, зокрема макрофотограмметрії та лазерного сканування, та їх впливом на зміст і кінцеві результати професійної діяльності у цих сферах.

Відповідно до плану заходів, передбачених у Договорі про співпрацю між Київським національним університетом будівництва та архітектури (КНУБА) та Університетом прикладних наук (Jade University of Applied Sciences, м. Ольденбург, Німеччина) від 29.10.2013 р., з 3 по 7 листопада 2014 р. на кафедрі геоінформатики і фотограмметрії КНУБА працював семінар з макрофотограмметрії та лазерного сканування, яким керував проф. Т. Люманн (Thomas Luhmann).